

ایران سومین تولیدکننده بزرگ گاز دنیا شد

آمارهای بین‌المللی از رشد تولید نفت و گاز ایران در سال ۲۰۲۲ میلادی و کسب جایگاه سومین تولیدکننده بزرگ گاز و هشتمین تولیدکننده بزرگ نفت جهان توسط ایران در این سال خبر می‌دهد. هفتاد و دومین گزارش سالانه مرور آماری انرژی جهان ۲۰۲۳ توسط «مؤسسه انرژی» منتشر شده است. این گزارش طی ۷۰ سال گذشته توسط شرکت انگلیسی بریتیش پترولیوم منتشر می‌شد اما این شرکت سال گذشته و در خبری غیرمنتظره اعلام کرد از این پس چنین گزارشی را منتشر نخواهد کرد و یک مؤسسه تخصصی به نام مؤسسه انرژی چنین کاری را انجام خواهد داد. گزارش مرور آماری انرژی جهان که توسط «بی‌پی» منتشر می‌شد یکی از معتبرترین گزارش‌های جهان در خصوص انرژی بود. تحلیلگران توقف انتشار این گزارش توسط بریتیش پترولیوم را اقدامی در راستای صرفه‌جویی در هزینه‌های این شرکت انگلیسی و نشانه‌ای از بروز مشکلات مالی در این شرکت می‌دانند که زمانی در عرضه فعالیت‌های نفتی رقیب نداشت. در نسخه جدید گزارش مرور آماری انرژی جهان آمار مربوط به تولیدات نفت و گاز کشورها در سال ۲۰۲۲ اعلام شده است. براساس این گزارش تولید نفت خام و میعانات ایران در سال ۲۰۲۲ با وجود تداوم تحریم‌ها ۴۱ درصد رشد داشته و به ۳ میلیون و ۳۱۳ هزار بشکه در روز رسیده است.

مشترکان پرمصرف برق محدود می‌شوند

سخت‌گویی صنعت برق گفت: حدود ۴۰ درصد مشترکان مشمول پاداش خوش‌صرفی شده‌اند و برای مقابله با مشترکان بدمصرف که بیش از دو برابر الگو مصرف دارند، بعد از تذکر، محدودیت در مصرف را اعمال می‌کنیم. مصطفی رجبی‌مشهدی با بیان اینکه پیش‌بینی تقاضای ۶۸ هزار مگاوات برای این روزها شده است، اظهار کرد: در اواسط هفته میزان تقاضای برق به حدود ۶۸ هزار مگاوات می‌رسد و این در حالی است که این عدد در سال گذشته ۶۶ هزار و ۵۰۰ مگاوات بوده است. وی با بیان اینکه میزان مدیریت مصرف در بخش‌های مختلف حاکی از آن است که مردم همکاری خیلی خوبی در بخش‌های مختلف با صنعت برق دارند، تأکید کرد: ۲۵ تا ۴۰ درصد از مشترکان خانگی مشمول پاداش مدیریت مصرف شدند. قطعاً در مناطق گرمسیر نظیر خوزستان، هرمزگان، بوشهر و بخشی از سیستان و بلوچستان پتانسیل‌های بیشتری برای کاهش مصرف وجود دارد چون با خاموش کردن یک کولر می‌توانند مشمول پاداش بیشتری شوند.

شکست طلسم برداشت گاز از فاز ۱۱ در دولت سیزدهم

TOTAL: LOSS

فاز ۱۱ پارس جنوبی که در دولت گذشته ۸ سال معطل شرکت توتال فرانسه مانده بود، در دولت سیزدهم توسعه یافت تا خسارت معطلی برای توتال بیش از گذشته مشخص شود

گزارش اختصاصی

پارس جنوبی پیش‌قدم شد و با توافق سه‌جانبه، شرکت ملی نفت ایران (۵۰ درصد)، شرکت توتال فرانسه (۴۰ درصد) و پتروناس مالزی (۱۰ درصد)، توسعه بخش بالادستی و همچنین پایین‌دستی فاز ۱۱ پارس جنوبی را در اختیار گرفتند.

در فاصله سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ به دلیل افزایش قیمت جهانی فولاد و هزینه اجرای این پروژه مرزی و مشترک، شرکت توتال فرانسه عهدشکنی و وقت‌کشی کرد و از اجرای توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی همچنان سردرگم بود که در سال ۱۳۸۸، چینی‌ها برای توسعه این فاز مرزی با پیشنهاد مالی ۴ میلیارد دلار پیش‌قدم شدند.

براساس قراردادی که شرکت ملی نفت ایران با شرکت CNPC امضا کرد، شرکت چینی موظف بود در مدت زمان ۵۲ ماه فاز ۱۱ را به تولید برساند، اما این شرکت نیز بعد از گذشت مدت زیادی از توسعه این فاز کنار گذاشته شد.

ادامه باتکلیفی‌ها در توسعه فاز ۱۱

بعد از خلع ید شرکت چینی از طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی در سال ۱۳۹۲ براساس تصمیمات مدیریتی اتخاذ شده و به دلیل زمان‌بندی توسعه بخش خشکی و دریایی هم‌زمان، قرار شد توسعه بخش دریایی به صورت مستقل و زودتر از بخش خشکی انجام شود.

اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۲ بود و ساعات پایانی آخرین روز از برگزاری هجدهمین نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی که تفاهنامه توسعه دریایی این فاز میان شرکت نفت و گاز پارس و شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران با هدف ساخت و راه‌اندازی یک جکت، دو سکو و دو رشته خط لوله دریایی انتقال گاز به پالایشگاه خشکی امضا شد.

اواخر مردادماه ۱۳۹۲ نیز قرارداد توسعه این میدان در قالب بیع متقابل به شرکت پتروپارس واگذار شد. هنوز ۸ ماه از امضای قرارداد گذشته

اعمال شود و در صورت ترک توتال از این پروژه، سهم آن به ۲ شرکت دیگر این کنسرسیوم (سی‌ان‌پی‌سی و پتروپارس) می‌رسد. در این صورت، سرمایه‌های توتال در ایران می‌ماند و پس از بهره‌برداری از فاز ۱۱، از محل فروش بخشی از تولید، سرمایه آنها پرداخت می‌شود.

بازگشت دوباره توتال به فاز ۱۱

زمان گذشت و توسعه فاز ۱۱ همچنان گرفتار باتکلیفی‌ها تا اینکه در سال ۱۳۹۵ توتال بار دیگر برای توسعه فاز ۱۱ پیش‌قدم شد و موافقت‌نامه اصولی این طرح توسعه‌ای در همان سال و قراردادی ۷ ماه بعد (۱۲ تیرماه ۱۳۹۶) در قالب شرایط عمومی، ساختار و الگوی جدید قراردادهای نفتی به ارزش ۴٫۸ میلیارد دلار میان شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیوم توتال فرانسه (۵۰/۱ درصد)، شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی ۳۰ درصد) و پتروپارس (۱۹٫۹ درصد) امضا شد.

حدود ۴ ماه بعد از امضای قرارداد توسعه فاز ۱۱ با کنسرسیومی که رهبری آن را توتال برعهده داشت زمه‌های برکناری به گوش می‌رسید، اما خبر آن روزها این بود که توتال تاکنون ۵۶ میلیون یورو تعهد کرده و براساس آن در حال پیشبرد کارهاست. زمه‌ها و حرف و حدیث‌ها که بیشتر شد، بیژن زنگنه؛ وزیر وقت نفت گفت توتال در صورتی می‌تواند از توسعه فاز ۱۱ کناره‌گیری کند که تحریم‌هایی از سوی شورای امنیت علیه ایران

بازگشت دوباره پتروپارس

بعد از کناره‌گیری شرکت چینی از طرح توسعه فاز ۱۱، پتروپارس به عنوان مجری این طرح شناخته شد و از مهرماه ۱۳۹۸ به طور رسمی کار خود

گره‌گشایی از فاز ۱۱ پارس جنوبی در دولت سیزدهم

نتیجه اولویت‌بندی‌ها و برنامه‌ریزی‌های عملیاتی دولت سیزدهم این شد که فاز ۱۱ میدان مشترک پارس جنوبی پس از دو دهه سفر پررحمت و پشت‌سرگذاشتن چالش‌های مختلف مالی، فناوری و سیاسی، بالاخره تابستان امسال به ایستگاه پایانی می‌رسد و این گرّه چند دهه‌ساله از بخت توسعه‌ای این فاز مرزی باز می‌شود. در فاز اولیه برداشت از این میدان که با انتقال سکو فاز ۱۲ انجام می‌شود، تولید گاز به ۱۵ میلیون مترمکعب در روز خواهد رسید. این طرح روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز، ۵۰ هزار بشکه میعانات گاز و ۷۵۰ متریک تن گوگرد در روز تولید خواهد کرد که این خروجی به تأمین نیازهای مصرف داخلی ایران و کمک به ظهور کشور به عنوان یک صادرکننده مهم منطقه‌ای کمک خواهد کرد. مزایای اقتصادی تکمیل فاز ۱۱ نیز بسیار زیاد است. تخمین زده می‌شود این پروژه تا ۱۰ هزار شغل ایجاد کند و ۲۰ میلیارد دلار درآمد برای ایران به همراه داشته باشد.

برش

را آغاز کرد و برنامه خود را براساس مطالعات مهندسی، موجودی کالاهای و نحوه تأمین کالا و تجهیزات موردنیاز مرحله نخست این فاز و جکتی که در جزیره قشم کار ساخت آن را انجام داده بود، ارائه کرد.

فاز ۱۱ در دولت سیزدهم

با روی کار آمدن دولت سیزدهم و آغاز فعالیت رسمی آن در مردادماه ۱۴۰۰ با شعار پیشبرد طرح‌ها با تکیه بر توان داخلی و اینکه هیچ طرحی نباید معطل تحقق برجام باشد، توسعه فاز ۱۱ با جدیت بیشتری دنبال شد. نیمه دی‌ماه ۱۴۰۰ بود که گروه پتروپارس از ابلاغ رسمی ۲ قرارداد مهم برای تسریع در توسعه فاز ۱۱ خبر داد.

پس از ابلاغ این قراردادها، فعالیت‌های مهندسی، خرید و اجرای متناظر با آنها از ابتدای دی‌ماه ۱۴۰۰، به‌طور رسمی آغاز شد.

۷ ماه بعد، یعنی مردادماه ۱۴۰۱ اعلام شد که عملیات لوله‌گذاری دریایی خط انتقال گاز نخستین سکوی فاز ۱۱ پارس جنوبی در خلیج فارس تکمیل شد.

ابتکار راهگشای دولت سیزدهم

مهرماه ۱۴۰۱، با اعلام قید فوریت به منظور پیشگیری از مشکل ناترازی گاز در زمستان و با هدف تولید زودهنگام گاز از این میدان، مقرر شد که با کاربست تمام توان و تجهیزات، حفره ۴ حلقه چاه تکمیل شود.

با اولویت‌گذاری‌های انجام شده در دولت سیزدهم، فروردین ماه امسال (۱۴۰۲) اعلام شد که چاه‌ها تکمیل و خطوط لوله زیردریایی نیز احداث شده و بخش‌های مرتبط با سه پایه مشعل و برج نیز در حال نصب است.

۱۴۰۲: سال برپایی جشن تولید از فاز ۱۱

مروری بر روند توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به عنوان مرزی‌ترین فاز به لحاظ مجاورت با منطقه تحت حاکمیت قطر، در دولت‌های گذشته نشان می‌دهد، هر چند طی این سال‌ها همواره بر طبل ضرورت بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی کوبیده شد، اما در عمل اجرای پروژه‌ها به دلیل محدودیت مالی داخلی و یا عدم دسترسی یا به هر دلیل دیگری معطل خارجی‌ها ماند.

دولت سیزدهم اما سعی کرده واقع‌گرایانه، اولویت‌گذاری و کارآمدی را سرلوحه اقدامات خود قرار دهد و با تمرکز بر منابع و امکانات موجود به دنبال حداکثر منفعت و کارایی و نبود تکنولوژی و شرایط پیچیده توسعه و تحریم‌های بین‌المللی را دستاویز تعلل می‌کرد، شاید هنوز هم توسعه این فاز مغفول مانده بود و در اولویت نبود

کاری که ۲۰ سال انجام نشده بود، ظرف ۲۰ ماه به سرانجام رسید

فاز ۱۱ پارس جنوبی در همه این سال‌ها باتکلیف مانده بود و حتی با وجود اجرای برجام و انعقاد قرارداد با شرکت‌های بزرگ نفتی جهانی، کاری برای توسعه آن انجام نشد.

اگر این بار هم دولت سیزدهم کاری نمی‌کرد و نبود تکنولوژی و شرایط پیچیده توسعه و تحریم‌های بین‌المللی را دستاویز تعلل می‌کرد، شاید هنوز هم توسعه این فاز مغفول مانده بود و در اولویت نبود. در واقع دولت سیزدهم کاری را که ظرف ۲۰ سال گذشته انجام نشده بود، ظرف ۲۰ ماه به سرانجام رساند. تفاوت دولت سیزدهم با دولت‌های گذشته در استفاده مطلوب از فرصت‌ها و تجهیزات و امکانات است. اینکه توسعه ضروری و حتمی است ولو با استفاده از سکوها موجود و معطل نماندن برای ساخت سکوی جدید و استفاده از ظرفیت تأسیسات خشکی و پالایشگاه‌های موجود.

فاز ۱۱ پارس جنوبی در

همه این سال‌ها باتکلیف

مانده بود و حتی با وجود

اجرای برجام و انعقاد

قرارداد با شرکت‌های بزرگ

نفتی جهانی، کاری برای

توسعه آن انجام نشد.

اگر این بار هم دولت

سیزدهم کاری نمی‌کرد

و نبود تکنولوژی و

شرایط پیچیده توسعه و

تحریم‌های بین‌المللی

را دستاویز تعلل می‌کرد،

شاید هنوز هم توسعه این

فاز مغفول مانده بود و در

اولویت نبود